

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUGI-525	Πολυγραμματισμοί και Δίγλωσση Εκπαίδευση	10
Προαπαιτούμενα	Τμήμα	Εξάμηνο
Κανένα	Παιδαγωγικών Σπουδών	Χειμερινό/Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος	Γνωστικό Πεδίο	Γλώσσα Διδασκαλίας
Περιορισμένης Επιλογής	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών	Διδάσκων	Έτος Σπουδών
2 ^{ος} Κύκλος	Χριστίνα Χατζησωτηρίου	2 ^ο
Τρόπος Διδασκαλίας	Πρακτική Άσκηση	Συναπαιτούμενα
Εξ Αποστάσεως	-	Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές να:

- Διεσδύσουν στην έννοια και τον ρόλο της γλώσσας ως «λόγος» και «ιδεολογία» στο σχολικό πλαίσιο και να προσδιορίζει τη σχέση γλώσσας, γνώσης και δύναμης.
- Κατανοούν την αναγκαιότητα μετάβασης από την παιδαγωγική του γραμματισμού στην παιδαγωγική των πολυγραμματισμών και την εφαρμογή της στη γλωσσική εκπαίδευση σε πολιτισμικά πλουραλιστικά πλαίσια.
- Οριοθετούν το πεδίο της διγλωσσίας και της Δίγλωσσης Εκπαίδευσης, καθώς και να αναλύουν τους τύπους και τα μοντέλα της.
- Αναλύουν τις σχέσεις μεταξύ πρώτου και δεύτερου γλωσσικού κώδικα με βάση διαφορετικές γλωσσολογικές θεωρίες, τα στάδια ανάπτυξης του δίγλωσσου παιδιού και τις πιθανές διαταραχές του λόγου και της ομιλίας.
- τη διδασκαλία και την εκμάθηση του λεξιλογίου και της γραμματικής στη δεύτερη γλώσσα (Γ2).
- Προσεγγίζουν κριτικά την εκπαιδευτική διαχείριση του γλωσσικού πλουραλισμού και τη Δίγλωσση Εκπαίδευση στο ελληνικό και κυπριακό συγκείμενο, αλλά και τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Αξιολογούν θετικά την Παιδαγωγική των Πολυγραμματισμών και να την εφαρμόζουν στη διδασκαλία τους.
2. Επεξηγούν την έννοια της διγλωσσίας ως ατομικής και κοινωνικής και να αναπτύσσουν τα είδη της Δίγλωσσης Εκπαίδευσης και τις γλωσσολογικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας (Γ2).
3. Αναπτύσσουν και να υιοθετούν αποτελεσματικές μεθόδους Δίγλωσσης Εκπαίδευσης και διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, κυρίως όσον αφορά στη διδασκαλία του λεξιλογίου και της γραμματικής.
4. Εντοπίζουν πιθανές διαταραχές του λόγου και της ομιλίας σε εν δυνάμει διγλωσσους μαθητές και μαθήτριες.
5. Διαστασιοποιούν και να εφαρμόζουν στρατηγικές και πρακτικές που συμβάλλουν στον διαχωρισμό/διάκριση των δύο γλωσσών από τους εν δυνάμει διγλωσσους μαθητές και μαθήτριες.
6. Αξιολογούν κριτικά την κυπριακή και ελληνική πραγματικότητα αναφορικά στη Δίγλωσση Εκπαίδευση και τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.
7. Αξιοποιούν επιτυχώς αξιολογήσεις γλωσσικής επάρκειας.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- Η έννοια της γλώσσας στο σχολείο: Η γλώσσα ως «λόγος» (discourse) και «ιδεολογία» (ideology) στο σχολικό πλαίσιο.
- Η παιδαγωγική των πολυγραμματισμών.
- Η παιδαγωγική των πολυγραμματισμών στη γλωσσική διδασκαλία.
- Οριοθέτηση του πεδίου της Διγλωσσίας και της Δίγλωσσης Εκπαίδευσης: Έννοιες, γενικός σκοπός, επιμέρους στόχοι, βασικές θεωρίες και αρχές.
- Γλωσσολογικές προσεγγίσεις και τύποι Δίγλωσσης Εκπαίδευσης.
- Η σχέση μεταξύ πρώτου και δεύτερου γλωσσικού κώδικα επικοινωνίας.
- Στάδια ανάπτυξης του διγλωσσου παιδιού και πιθανές διαταραχές του λόγου.
- Διδασκαλία και εκμάθηση του λεξιλογίου στη δεύτερη γλώσσα (Γ2).
- Διδασκαλία και εκμάθηση της γραμματικής στη δεύτερη γλώσσα (Γ2).
- Η εκπαιδευτική διαχείριση του γλωσσικού πλουραλισμού και η Δίγλωσση Εκπαίδευση στο ελληνικό και κυπριακό συγκείμενο.
- Η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.
- Οι αντιλήψεις μαθητών/τριών και γονέων για τη διδασκαλία της γλώσσας και τη Δίγλωσση Εκπαίδευση σε πολιτισμικά πλουραλιστικά περιβάλλοντα.

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διαδικτυακή παρουσίαση, διαδικτυακή συζήτηση, μελέτη βιβλιογραφίας και σημειώσεων μαθήματος, ατομικές εργασίες, μελέτες περίπτωσης, διαδραστικές δραστηριότητες.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Ατομική εργασία, τελική εξέταση, συμμετοχή στις εβδομαδιαίες δραστηριότητες, συνεχής αξιολόγηση.

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Γλωσσική Παιδεία. 35 Μελέτες Αφιερωμένες στον Καθηγητή Ναπολέοντα Μήτση	Ανδρουλάκης, Γ.	Gutenberg	2015	9789600116786
Κλικ στα Ελληνικά. Επίπεδο Α1 για εφήβους και ενηλίκους: βασικός χρήστης. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας.	Καρακύργιου, Μ. & Παναγιωτίδου, Β.	Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας	2014	9789607779649
Κλικ στα Ελληνικά. Επίπεδο Α2: βασικός χρήστης. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως	Καρακύργιου, Μ. & Παναγιωτίδου, Β.	Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας	2014	9789607779649

δεύτερης/ ξένης γλώσσας				
Ιδεολογίες, Γλωσσική Επικοινωνία και Εκπαίδευση.	Μότσιου, Ε., Βασιλάκη, Ε., Γκανά, Ε. & Κωστούλας, Α.	Gutenberg	2021	9789600122442

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Foundations of Bilingual Education and Bilingualism. 7 th Edition.	Baker, C. & Wright, W. E.	Multilingual Matters	2021	9781783097234
Γλώσσα και Συμβολική Εξουσία	Bourdieu, P.	Καρδαμίτσα	2008	9789603540731
Διγλωσσία και Διαταραχές του Λόγου και της Ομιλίας σε Παιδιά.	Γαβαλά, Σ., Λιτσένη, Ρ., Μόκα, Χ.	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	2016	-
Making Sense. Reference, Agency, and Structure in a Grammar of Multimodal Meaning.	Cope, B. & Kalantzis, M.	Cambridge University Press	2020	9781316459645

Γραμματισμοί. Μια παιδαγωγική διαφοροποιημένου σχεδιασμού και πολυτροπικών νοηματοδοτήσεων	Kalantzis, M., Cope, B., Στελλάκης, Ν., & Αρβανίτη, Ε.	Κριτική	2019	9789605863036
Dual Language Development & Disorders A Handbook on Bilingualism and Second Language Learning. Third Edition.	Paradis, J., Genesee, F. & Crago, M. B	Paul H. Brookes Publishing Co	2021	9781681254081
Η Διγλωσσία στο Σχολείο	Σκούρτου, Ε.	Gutenberg	2011	9789600114492
Preparing Teachers to Work with Multilingual Learners	Wernicke, M., Hammer, S. & Hansen, A.	Multilingual Matters	2021	9781788926096